

Cuprins

Prefață	XV
Cuvânt-înainte la ediția a 2-a	XIX
Introducere	1
Capitolul I. Necesitatea clauzelor asigurătorii în contractele comerciale internaționale	9
<i>Secțiunea 1. Riscurile contractuale în comerțul internațional</i>	<i>9</i>
§1. Definirea riscurilor	10
§2. Clasificarea riscurilor	13
<i>Secțiunea a 2-a. Instrumentele juridice menite să evite sau să neutralizeze riscurile</i>	<i>16</i>
§1. Clauzele asigurătorii. Clasificare și necesitate	18
1.1. Clauze asigurătorii menite să contracareze riscurile valutare	19
1.2. Clauze asigurătorii menite să contracareze riscurile nevalutare	21
1.3. Alte clauze uzitate în contractele de comerț internațional	23
§2. <i>Lex Contractus</i> – legea română. Necesitatea clauzelor asigurătorii	25
Capitolul II. Hardship sau impreviziunea	28
<i>Secțiunea 1. Clauza de hardship (sau de impreviziune)</i>	<i>28</i>
§1. Noțiune și terminologie	30
§2. Definirea clauzei de hardship	32
2.1. Definirea clauzei de hardship în reglementările internaționale	32

2.2. Definiții doctrinare ale clauzei de hardship _____	33
§3. Funcțiile clauzei de hardship _____	36
3.1. Ocrotirea echilibrului economic și continuarea contractului _____	36
3.2. Împărțirea riscurilor între părți _____	36
3.3. Organizarea unui regim adaptat intereselor părților _____	37
<i>Secțiunea a 2-a. Reglementările naționale – o diversitate de soluții</i> _____	37
§1. Dreptul francez _____	38
1.1. Rigoarea în materie civilă a adagiului <i>pacta sunt servanda</i> _____	39
1.1.1. <i>Pacta sunt servanda</i> – Principiu general _____	39
1.1.2. Atenuarea aplicării cu rigurozitate a adagiului <i>pacta sunt servanda</i> . Excepțiile _____	41
1.2. Impreviziunea aplicată contractelor administrative _____	45
1.2.1. Domeniul de aplicare _____	45
1.2.2. Condițiile de aplicare a clauzei de hardship _____	49
1.2.3. Efectele aplicării clauzei de hardship _____	54
§2. Dreptul american _____	60
2.1. Teoria impracticability of performance _____	61
2.1.1. Domeniul de aplicare _____	61
2.1.2. Condițiile de aplicare _____	64
2.1.3. Efectele aplicării impracticability of performance _____	75
2.2. Teoria frustration of purpose _____	78
2.2.1. Domeniul de aplicare _____	78
2.2.2. Condițiile de aplicare ale teoriei frustration of purpose _____	81
2.2.3. Efectele aplicării teoriei frustration of purpose _____	86
§3. Dreptul italian _____	88
3.1. <i>Eccessiva onerosità</i> în Codul civil italian _____	89
3.1.1. Domeniul de aplicare al <i>eccessiva onerosità</i> _____	90

3.1.2. Condițiile de aplicare ale eccessiva onerosità	93
3.1.3. Efectele aplicării teoriei eccessiva onerosità	100
3.2. Teoria presupposizione	104
3.2.1. Domeniul de aplicare a teoriei presupposizione	104
3.2.2. Condițiile de aplicare a teoriei presupposizione	107
3.2.3. Efectele aplicării teoriei presupposizione	110
§4. Dreptul român	112
4.1. Dreptul român până la intrarea în vigoare a noului Cod civil	112
4.2. Dreptul român după intrarea în vigoare a noului Cod civil	123
§5. Alte reglementări naționale	128
5.1. Dreptul german	128
5.1.1. Prima etapă	129
5.1.2. A doua etapă – perioada 1900-2000	129
5.1.3. Etapa actuală	131
5.2. Dreptul elvețian	132
5.3. Dreptul mexican	132
5.4. Dreptul argentinian	134
5.5. Dreptul uruguyan	134
5.6. Dreptul paraguayean	135
5.7. Dreptul brazilian	135
5.8. Dreptul chinez	136
<i>Secțiunea a 3-a. Convențiile internaționale</i>	<i>137</i>
§1. Convenția de la Haga – 1964 (Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri)	138
1.1. Domeniul de aplicare	138
1.1.1. Scurt istoric	138
1.1.2. Obiectul convenției	140

1.1.3. Articolul 74 _____	142
1.2. Condițiile de aplicare _____	143
1.2.1. Caracteristicile evenimentului perturbator _____	143
1.2.2. Consecințele antrenate de evenimentul perturbator _____	145
1.3. Efectele _____	147
1.3.1. Suspendarea executării contractului _____	147
1.3.2. Exonerarea de obligații _____	148
§2. Convenția de la Viena - 1980 (Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare Internațională de mărfuri) _____	150
2.1. Domeniul de aplicare _____	151
2.1.1. Obiectul convenției _____	151
2.1.2. Articolul 79 _____	153
2.2. Condițiile de aplicare _____	156
2.2.1. Caracteristicile evenimentului perturbator _____	156
2.2.2. Consecințele antrenate de evenimentul perturbator _____	159
2.3. Efectele _____	162
2.3.1. Obligația de notificare _____	163
2.3.2. Suspendarea executării _____	164
2.3.3. Exonerarea _____	165
<i>Secțiunea a 4-a. Principiile UNIDROIT și Principiile dreptului european al contractului _____</i>	<i>167</i>
§1. Principiile UNIDROIT _____	169
1.1. Domeniul de aplicare _____	171
1.2. Condițiile de aplicare _____	173
1.3. Efectele situației de hardship _____	179
§2. Principiile dreptului european al contractului _____	184
2.1. Domeniul de aplicare _____	184
2.2. Consecințele evenimentului perturbator _____	187
2.3. Efectele _____	190

Capitolul III. Dinamismul comerțului internațional	193
<i>Secțiunea 1. Practica contractelor internaționale</i>	193
§1. Evoluția clauzelor de hardship	194
1.1. Condițiile de aplicare a clauzei de hardship	195
1.1.1. Caracteristicile evenimentului perturbator	195
1.1.2. Consecințele asupra raportului contractual	201
1.1.3. Punerea în operă a mecanismului clauzei de hardship	203
1.1.4. Rezultatele posibile	211
§2. Flexibilitatea clauzelor de forță majoră	226
2.1. Condițiile de aplicare	228
2.1.1. Caracteristicile evenimentului perturbator	228
2.1.2. Consecințele antrenate de evenimentul perturbator	231
2.2. Punerea în operă a mecanismului	234
2.2.1. Suspendarea executării	234
2.2.2. Negocierile	235
2.3. Rezultatele urmărite	236
2.3.1. Reluarea executării contractului	236
2.3.2. Adaptarea contractului	237
2.3.3. Încetarea contractului	237
§3. Importanța practicii contractuale	238
3.1. Amploarea practicii contractuale	239
3.1.1. Utilizarea clauzei	240
3.2. Hardship ca uzanță a comerțului internațional	241
Capitolul IV. În loc de concluzii	246
Bibliografie	251